

ישיבת בני"ע "גבעת שמואל"

מידעון

בס"ד, אדר תשפ"ה, שבת פרשת תצווה **שבת זכור**

דברי פתיחה

הרב שרגא פרוכטר, ראש הישיבה

בני עקיבא
ראשון לציון

מאוד.

אני לימדתי השבוע את בני הישיבה את מהות חג הפורים, ואת עניין "זכור את אשר עשה לך עמלק" וחשיבות שבת זכור. הבנים הפנימו את החשיבות של הימים הללו.

בע"ה כולנו מחכים לשבת זכור בישיבה עם בני כיתות י"א-י"ב שתהיה עוצמתית,

לבני הישיבה היקרים מאוד והוריהם שלום רב.

מה היה השבוע ומה יהיה בישיבתנו ???

משנכנס אדר מרבין בשמחה. אנחנו בעוצמתם של ימי חודש אדר, ומתכוננים לימי הפורים הקדושים. בשבוע האחרון בני סיירות הקודש של כיתות ז'-ח' יצאו לישיבת גבעת אולגה ושמעו שיעורים מראש הישיבה הרב גיאמי ומר"מ נוסף על חשיבות ימי הפורים. הבנים ישבו בקבוצות לימוד עם תלמידי הישיבה וחזרו שמחים ומאושרים על יום תורני ומשמעותי לקראת ימי הפורים.

כיתות ט'-י' - שמעו שיחה בישיבה על ימי הפורים מהרב ידן כהן, ויצאו מהשיחה שהתמקדה בנושא-איך חוגגים את שמחת הפורים בקדושה, נרגשים

לסיים 5 מסכתות
ב...5 דקות ביום!

ובמוצ"ש תתקיים ההתוועדות המסורתית עם ההורים והבנים. התכנון היה לעשות את ההתוועדות בשיקום בתל השומר עם פצועי צה"ל, אך לאור אבל במשפחת ששון (הוריו של החייל רועי חיים שפצוע קשה ושלכבודו עושים את ההתוועדויות) האירוע במוצ"ש בוטל. **בע"ה אנחנו מחכים לכל הורי ובני הישיבה במוצ"ש הקרוב בשעה 20.30.**

ומה קורה בשבוע הבא ??

ביום שני יצאו בני י"ב להתנדבות של שמחה בקרית שמונה בבתי הספר היסודיים בעיר. יישר כוח לתלמידים מהשמינית ולרב זונטג שארגנו את ההתנדבות בעיר קריית שמונה.

בימים שלישי ורביעי יצאו בני י"א לסמינריון משמעותי כחלק מהמסע הישראלי.

ביום רביעי – יצאו בני כיתות ז' לסיוור אהבת הארץ לאזור זכרון יעקב ועתלית ולחלוקת משלוחי מנות לחיילי צה"ל.

בני כיתות ח' יצאו לבסיס בית ליד לחלוקת משלוחי מנות לצנחנים, ולאחר ריקודים עם החיילים ומשלוחי המנות הבנים יצאו לסיוור באזור.

בני כיתות ט' יצאו לחלוקת משלוחי מנות לבא"ח גולני ולאחר הריקודים עם החיילים יצאו לטיול באזור בא"ח גולני.

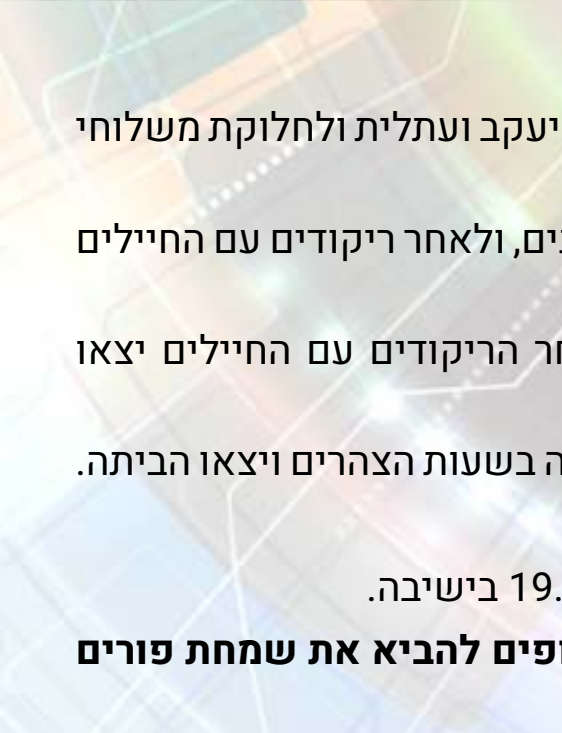
בני כיתות י' יצאו למשלוחי מנות לכיכר החטופים, יחזרו לישיבה בשעות הצהריות ויצאו הביתה. בני כיתות י"א יהיו בסמינריון.

ובני כיתות י"ב יתכוננו להכתרה שתערך ביום רביעי בשעה 19.00 בישיבה.

אשרינו, שאלו תלמידינו שיצאו לחיילי צה"ל ולכיכר החטופים להביא את שמחת פורים בימים הקשים שאנחנו עוברים מאז שמחת תורה תשפ"ד.

ביום חמישי – תענית אסתר, יתקיים יום לימוד תורה לכל המחזורים עד הצהריים, תפילת מנחה, והבנים יצאו לחופשת חג הפורים עד יום שני.

ביום חמישי י"ג אדר (13/3) כולנו – בני ז'-י"ב, נשתתף במסיבת הפורים הישיבתית החל מהשעה 21.00 בחדר האוכל בישיבה. **מצפים לכולכם !!!!**

פרשת תצווה

פרשת תצווה בעצם היא המשך פרשת תרומה, ושתי הפרשות עוסקות בציווי ה' להביא חומרי גלם למקדש לצורך בנייתו. עסקנו בשנים הקודמות במספר דגשים בפרשה, ושאלנו תמיד - מה עניין זה אומר לנו כיום?? הרי היום אין לנו משכן או מקדש ויש 5 פרשות שמדברות בנושא המשכן, ולא ייתכן שהתורה תכתוב 5 פרשות שלא יאמרו לנו כלום כיום, שאין משכן.

פרשת תצווה עוסקת רבות בבגדי הכהן הגדול, והפעם אני מבקש לעסוק **במעיל של הכהן הגדול** וללמוד לקח לחיינו שלנו.

נאמר בפרשת השבוע לגבי המעיל כך : שמות פרק כח (לא) ועשית את **מעיל האפוד** כליל תכלת: (לב) והיה פי ראשו בתוכו שפה יהיה לפיו סביב מעשה ארג צפי תחרא יהיה לו לא יקרע: (לג) ועשית על שוליו רמני תכלת וארגמן ותולעת שני על שוליו סביב ופעמני זהב בתוכם סביב: (לד) פעמן זהב ורמון פעמן זהב ורמון על שולי המעיל סביב: (לה) והיה על אהרון לשרת ונשמע קולו בבאו אל הקדש לפני יקוק ובצאתו ולא ימות:

התורה מצווה את הכהן הגדול הנכנס לקודש הקדשים ללבוש מעיל, ובשפתו התחתונה של המעיל לתלות רימונים כך שבשעה שהכהן הגדול יהיה מעוטף במעיל, יקיפו הרימונים והפעמונים את כל שפתו התחתונה של המעיל.

ומדוע צריך את הפעמונים הללו שיהיו בשולי המעיל, מה תפקידם של הפעמונים ???

אומרת התורה : **"ונשמע קולו בבואו אל הקודש לפני ה' ובצאתו ולא ימות"**. כלומר - הפעמונים אינם משמשים רק כקישוט, אלא יש להם תפקיד מוגדר- תפקידם להשמיע קול ולצלצל בזמן שהכהן נכנס לקודש.

וקשה - למה הם צריכים לצלצל, מה הצלצול צריך לומר לכהן ??

בפשטות ניתן לומר שהצלצול מורה לכהן, שהוא נכנס למקום קדוש מאוד ועליו מרגע זה לנהוג בהשגחה יתירה בעבודתו ככהן. לפי"ז הצלצול מיועד לכהן הגדול. **ניתן לומר עוד** - שכמו ששר הבא לפני מלך בשר ודם חייב להודיע למלך וליטול רשות לפני כניסתו, כך צריך להודיע לכאורה לה' יתב' שהכהן נכנס ממש ברגע זה לקודש לעבודתו. הצלצול מיועד לה' יתב'.

ברצוני לחדש כאן חידוש, שניתן ללמוד ממנו מסר חשוב מאוד.

כדי לתרץ תרוץ נוסף, צריך לשאול שאלה נספת נאמר בתורה "בבואו ובצאתו".

לכאורה יש כאן קושי, לפי שבבואו ברור שיש צורך שישמע קולו, כדי שידעו כולם שכהן גדול נכנס לעבודה לבית המקדש, שזהו כבודו. אולם מדוע צריך להשמיע קולו ביציאתו, וכי כולם צריכים לדעת את השעה שכהן גדול עוזב את המקדש?? למי צריך להודיע שהכהן עוזב עכשיו את הקודש?? למי חשוב לדעת שהוא יוצא עכשיו מהמקדש??

בילקוט שמעוני (שפב) מסופר: "ר' חנניא בן חכינאי ור' שמעון בר יוחאי הלכו ללמוד תורה אצל ר"ע בבני ברק ושהו י"ג שנה. ר' שמעון בר יוחאי שלח וידע מה נעשה בביתו. ר' חנניא בן חכינאי לא שלח ולא ידע מה נשמע בביתו. שלחה לו אשתו, בתך בגרה בוא והשיאה ולא הלך, אף על פי כן צפה ר"ע ברוח הקודש ואמר להן, כל מי שיש לו בת בוגרת ילך וישיאנה. גם ר' חנניא בן חכינאי נטל ממנו רשות והלך.

כאשר הגיע לעירו לא ידע היכן ביתו כי נשתנו הרחובות. מה עשה? הלך למקום שבנות העיר יוצאות לשאוב מים ושמע קול הבנות שאומרות בת חכינאי מלאי כדך ובואי. הבין שזו בתו והלך אחריה עד שנכנסה לתוך ביתו נכנס אחריה פתאום, לא הספיקה אשתו לראותו עד שיצאה נשמתה. אמר לפניו, ריבונו של עולם עניה זו, זו שכרה לאחר יג שנה? חזרה נשמתה לגופה".

במסכת כתובות (סב, ב) מסופר גם על ר' חמא בר ביסא שישב יב שנים בבית המדרש וכאשר חזר לביתו, אמר, לא אעשה כמו שעשה בן חכינאי, אלא שלח להודיע לאשתו שהוא עומד להגיע לביתו. אך, יש לתמוה מאוד על ר' חנניא - מדוע ר' חנניא בן חכינאי לא התעניין בשלום אשתו ובתו ולא ידע כלום על מה שקורה בביתו במשך השנים שישב ולמד תורה??

אכן, ר' חנניא התעלה כל כך בלימוד התורה עד שזנח את כל ענייני עולם הזה כדי שלא יפריעו לו בעבודת ה' ובלומוד התורה. גם כאשר הגיע מכתב מאשתו שהבת הגיעה לפירקה ויש להשיאה לא רצה לעזוב חיי עולם מפני ערכי שעה, נשואי בתו. ר"ע, רבם של ר' חנניא בן חכינאי ור' שמעון בר יוחאי צפה ברוח קדשו שהם צריכים עכשיו לעזוב את הישיבה ולחזור לביתם, ואז בלא לביישם, פנה לשני התלמידים ר' חנניא בן חכינאי ור' שמעון בר יוחאי שיש לטפל בבעיות השעה ולכן עליהם לעזוב את הלימוד בבית המדרש ולחזור לביתם לטפל בבעיות אלו. אולם, דבקו של ר' חנניא בן חכינאי בעולם הרוח כה ניתקה אותו מטרדות השעה עד

כי לא חשב שיש להודיע לאשתו שעומד הוא לבוא לביתו. לעומתו ר' שמעון בר יוחאי חי בעולם עליון ולמרות שלמד תורה רגליו עמדו מוצקות על קרקע העולם הזה, ותמיד הוא שמר על הקשר עם ביתו. גם בהליכתו מבית המדרש לביתו, הוא דואג לשלוח שליח לאשתו ולהודיע לה שהוא בדרך הביתה.

כפי שמופיע במדרש- כשנכנס ר' חנניא לביתו ואשתו לא ידעה כלום על בואו, מתה מייד, והוא לאחר תפילה עליה החייה אותה.

מה ניתן ללמוד מסיפור חשוב זה?? מהו המסר??

יתכן לומר שזוהי הכוונה בצלצול פעמוני מעיל התכלת בבואו של הכהן להיכנס לקודש. כאשר הכהן **נכנס פנימה**, לקודש הקדשים, עליו להתעורר כיוון שהוא עומד בעוד מס' שניות לפני מלך מלכי המלכים. עליו לעזוב את כל בעיותיו ולדור במקדש ולומר בעצם לכולם שמלבד המקדש והקודש אין לו דבר, והוא לא חושב על שום דבר מלבד המקדש וקודש הקדשים שאליו הוא נכנס. **אולם** מצב זה עלול לגרום לחוסר רגישות לבעיות עם ישראל, הניתוק מעם ישראל כולו יכול לגרום לכך שהכהן ישכח שהוא בעצם נציגו של עם ישראל במקדש לפני ה'. כאשר אין כהן גדול מרגיש מה הם הצרכים של העם, אינו יכול להתמסר לשיפור מצבם, ואין תפילתו עבורם שלמה. על כן באו הפעמונים להזכירו **גם בכניסתו וגם ביציאתו** מן הקודש שהוא שייך לעולם הזה על כל בעיותיו, ועליו להיות ער לצרכי הפרט של כל יחיד ויחיד מישראל, אף על פי שהוא נמצא במקום הקדוש ביותר ועומד לפני ה'. תפקידו של הכהן הגדול גם בזמן שהוא נמצא במקום הקדוש ביותר **לגשר בין עולמות הרוח והחומר**, ולזכור כל הזמן שהוא **נציגו** של עם ישראל. גם כאשר הוא יוצא מקודש הקודשים עליו לקחת את הכוח הרוחני העצום של קודש הקודשים ולהביאו לעם ישראל.

ובזה יש להבין גם, מדוע אמרה תורה להניח לכהן גדול אבני שוהם על כתפיו, כאשר שמות בני ישראל חקוקים ששה משמותם על הכתף הימנית והששה הנותרים על האבן השנייה על הכתף השמאלית. צד ימין מורה על העולם הרוחני והצד השמאלי כנגד העולם הארצי, שנאמר, **"אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים"**, "ידי" - היא שמאל, היא בונה את הארציות החומרית, ואילו ימין היא הצד הרוחני שבבריאה. בשבטים שבישראל ישנם הנוטים יותר לענייני הארץ, לענייני הארציות והגשמיות, וישנם הנוטים דווקא לענייני הרוח.

תפקידו של הכהן הגדול לגשר ולאחד בין שני הדברים הללו - רוחניות והגשמיות. איחוד זה מסומל באבני השוהם שעל כתפיו ובפעמונים המשמיעים קול בצאתו של הכהן גדול ובבואו. ולכן אסור לו להיכנס לצד אחד ולשכוח את הצד האחר לגמרי. כהן גדול מאחד את צדו הימני ואת צדו השמאלי במעיל התכלת העוטה כל גופו בבת אחת, ובזה הוא מביא את עולם הרוח ועולם הגשמיות לקדושה ולתפעול מתואם בשלמות מלאה.

מה אנו יכולים ללמוד מכך לחיי היום - יום שלנו ??

נכון שכולנו נמצאים ב"ה בבית המדרש, לומדים תורה ועסוקים בעבודת ה', אך עלינו לזכור כל הזמן ש-"הפעמונים מצלצלים" לנו. הפעמונים מזכירים לנו שאנו שליחים של עם ישראל, תפקידנו לא לשכוח את הדבר החשוב הזה. אנחנו חייבים לראות איך הלימוד שלנו בישיבה יכול להועיל לעם ישראל, איך אנחנו תוך כדי הלימוד שלנו יכולים להמשיך להעניק ולעזור לעם ישראל, בהתנדבויות, בהדרכה בתנועות הנוער, במעשים הקטנים שיכולים להועיל לאחרים גם מחוץ לישיבה. גם שאנו עסוקים בלימוד ברוב שעות היום אנו נמשיך לעשות כל מה שביכולתנו לטובת אלו שאינם נמצאים בבתי המדרש.

“זכור את עשה לך עמלק...לא תשכח”

6

השבת היא שבת זכור, וכולנו מצווים מהתורה לקרוא, או לשמוע מבעל הקורא ולכוון לצאת ידי חובה את פרשיית "זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים". הציווי של מחיית עמלק פותח ב"זכור" - "זכור את אשר עשה לך עמלק.... ומסיימים את פרשיית עמלק ב"לא-תשכח" - "מתחת השמים לא תשכח".

נשאלת השאלה: הרי באף מצווה בתורה לא מופיע הביטוי: "לא תשכח". מדוע דווקא במצווה זו הדגישה התורה מעבר לזכירה גם את האי שכחה? (פירשתי השבוע בשיעורים שלי ש-"לא תשכח" הולך לציווי על הלב = שהלב לא ישכח שצריך להשמיד את עמלק, ו-"זכור" - זו זכירה בפה, כלומר לקרוא את פרשיית עמלק בשבת הסמוכה לפורים, מכיוון שהמן היה עמלקי..

בנוסף מדוע מבקשת התורה **למחות** את זכר עמלק ולא למחות את עמלק בעצמו??

התשובה היא: עמלק הוא סמל לצינון ההתלהבות בקיום המצוות. רש"י מתאר על פי המדרש: שקירר את האמבטיה בזמן שכל האומות פחדו להתעסק עימנו - כאמבטיה רותחת. הוא בא ונכנס למרות שנכווה - הוא קירר את האמבטיה...את הקרירות הזו השוכנת בכל אחד מאיתנו המהווה "זכר" מהעמלק ההוא... מבקשת התורה לשרש ולעקור מחיינו...אסור לנו בשום אופן לצנן את ההתלהבות שלנו בעבודת ה' התמידית שלנו, ובקיום המצוות, אפילו שהמצוות חוזרות יום יום, גם אז עלינו לקיים את המצוות בהתלהבות רבה.

מסופר על רבי דוד מלעלוב, שהלך בלוויית תלמידיו ועברו על גשר מעל הנהר הקפוא. והנה הבחינו בנער אחד **שמצייר על הנהר שקפא** דמות של שרץ המסמל עבודה זרה. עמד הרבי והביט בפליאה בעלם הרך. אחד מהתלמידים אזר אומץ ושאל: "מה מפליא את הרב בשרץ של עבודה זרה??

ענה הרב: "מוסר גדול אני לומד, הבט! כשהמים זורמים בנהר אפילו הצייר הטוב ביותר לא יצליח לצייר עליהם מאומה... אך כשנכנסה קרירות בנהר והקפיאה את המים אפילו נער חסר ניסיון בציור - יכול לצייר עליהם עבודה זרה... ראה מה כוח ההרס של הקרירות".

זהו זכר עמלק שיש לשרש מתוכנו... שאסור חו"ח להכניס את הקרירות בלימוד וקיום התורה הקדושה כי אחרת.....

שבת שלום ומבורך

בשורות טובות

אוהבכם ומוקירכם

פורים שמח

שרגא פרוכטר - ראש הישיבה

